

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

Par pievienotās vērtības nodokļa piemērošanu kuģu un gaisakuģu piegādēm, preču piegādēm šiem kuģiem un kuģiem sniegtajiem pakalpojumiem

12.07.2022.

Saturs

1. Vispārīga informācija	3
2. PVN piemērošana kuģu piegādei, to importam un preču piegādēm šiem kuģiem	3
3. PVN piemērošana kuģiem sniegtajiem pakalpojumiem	6
4. PVN piemērošana gaisakuģu piegādei, to importam un preču piegādēm šiem gaisakuģiem.....	8
5. PVN piemērošana gaisakuģiem sniegtajiem pakalpojumiem.....	9
6. PVN piemērošana Likuma par ostām 15.pantā minētajiem pakalpojumiem.....	11
7. PVN piemērošana apakšuzņēmumu sniegtajiem pakalpojumiem kuģiem un gaisakuģiem.....	12
Pielikums.....	13

1. Vispārīga informācija

Materiālā sniegts skaidrojums PVN piemērošanā:

- kuģu piegādei, to importam un preču piegādēm šiem kuģiem;
- kuģiem sniegtajiem pakalpojumiem;
- gaisakuģu piegādei, to importam un preču piegādēm šiem gaisakuģiem;
- gaisakuģiem sniegtajiem pakalpojumiem;
- Likumā par ostām noteiktajiem ostas maksājumiem.

Pārdodot pašus ūdens un gaisa transporta līdzekļus – kuģus, kā arī pārdodot dažādas preces un sniedzot pakalpojumus gan ūdens, gan gaisa kuģiem, svarīgi noteikt to izmantošanu. Minētais ietekmē PVN piemērošanas kārtību.

Jāatceras, ka preču piegāde, tātad arī dažādu kuģu piegāde, Pievienotās vērtības nodokļa izpratnē ir šīs preces pārdošana, jeb īpašuma tiesību nodošana¹.

2. PVN piemērošana kuģu piegādei, to importam un preču piegādēm šiem kuģiem

Gan kuģu pārdošanai, gan importēšanai var piemērot PVN 0 % likmi, ja izpildās noteikti kritēriji.

PVN 0 % likmi piemēro tikai tādu kuģu piegādei un importam, kurus izmanto:

- kuģošanai starptautiskajos ūdeņos un kuri pārvadā pasažierus par atlīdzību vai kurus izmanto komercdarbībai, zvejniecībai vai rūpnieciskai darbībai;
- glābšanas vai palīdzības darbiem jūrā;
- piekrastes zvejai.²

PVN 0 % likmi piemēro arī minēto kuģu rezerves daļu un tajos iebūvētā vai lietotā aprīkojuma, tostarp zvejas aprīkojuma, piegādei un importam, kā arī degvielas uzpildei šiem kuģiem.

Arī kuģu apgādei paredzētām preces piemēro PVN 0 % likmi, ja kuģus izmanto:

- kuģošanai starptautiskajos ūdeņos un kuri pārvadā pasažierus par atlīdzību vai kurus izmanto komercdarbībai, zvejniecībai vai rūpnieciskai darbībai;
- glābšanas vai palīdzības darbiem jūrā.

PVN 0 % likmi piemēro degvielas uzpildei un apgādei paredzēto preču piegādei karakuģiem, kuri tiek klasificēti Kombinētās nomenklatūras, kas noteikta Padomes 1987.gada 23.jūlija Regulas (EEK) Nr.2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu I pielikuma apakšpozīcijā 8906 10 00, un kuri atstāj valsti un dodas uz ostām vai enkurvietām citās dalībvalstīs vai trešajās valstīs, vai trešajās teritorijās.

¹ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1.panta 20.punkts

² Pievienotās vērtības nodokļa likuma 47.panta pirmā daļa

PVN 0 % likmes piemērošanas pierādījumam, par kuģu apgādei piegādātajām precēm, kam ir Savienības preču statuss, ir jāiesniedz eksporta muitas deklarācija un jānokārto visas ar eksporta muitas procedūru saistītās eksporta formalitātes, neatkarīgi no kuģa galamērķa.³

Eksporta muitas deklarāciju par kuģa apgādei piegādātām Savienības precēm var iesniegt mutiski, noformējot vienīgi preču pavaddokumentu (pavadzīmi), ja to vērtība nepārsniedz 1000 EUR vai kuru neto svars nepārsniedz 1000 kg.⁴

Kuģu apgādei piegādātās preces, kam ir Savienības preču statuss, uzskata par izvestām no Savienības muitas teritorijas, ja pēc to iekraušanas kuģī, **neatkarīgi no to galamērķa:**

- uzraudzības muitas iestādes rīcībā ir kuģa kapteiņa vai tā pilnvarotas personas parakstīts preču pavaddokuments (pavadzīme) par preču saņemšanu un,
- ja nepieciešams ir iesniegta eksporta muitas deklarācija.

Vēršam uzmanību, ja neizpildās PVN 0 % likmes piemērošanas nosacījumi un tiek piemērota PVN 5, 12 vai 21 % likme, tad eksporta muitas formalitātes nav jākārto.

1.piemērs

Reģistrēts nodokļa maksātājs SIA "A" piegādā zvejas aprīkojumu SIA "B" par 3000 EUR, kurai pieder Latvijas kuģu reģistrā reģistrēts kuģis, kas veic rūpniecisko zveju starptautiskajos un citu valstu ūdeņos.

SIA "B" ir iesniegusi SIA "A" apliecinājuma par kuģa īpašumtiesībām un tā izmantošanu kopiju, kā arī kuģa reģistrācijas apliecības kopiju. SIA "A" rīcībā ir kuģa kapteiņa parakstīta pavadzīme par zvejas aprīkojuma saņemšanu un noslēgta eksporta muitas deklarācija. SIA "A" zvejas aprīkojuma piegādei ir piemērojama PVN 0 % likme, jo kuģis tiek izmantots zvejniecībai starptautiskajos ūdeņos un tās rīcībā ir pierādījums par preču izvešanu no Savienības muitas teritorijas. SIA "A" darījumu jānorāda PVN deklarācijas 40. un 43.rindā.

2.piemērs

Reģistrēts nodokļa maksātājs SIA "L" piegādā degvielu SIA "T", kas to izmantos kuģim, kas veic izpriecu braucienus pa Daugavu. SIA "L" degvielas piegādei ir piemērojama PVN 21 % likme, jo kuģis, kuram piegādā degvielu, neatbilst nevienam no Pievienotās vērtības nodokļa likuma 47.panta pirmajā daļā minētajiem kuģiem. SIA "L" darījumu jānorāda PVN deklarācijas 40., 41. un 52.rindā, kā arī pārskata PVN 1 III daļā.

³ Ministru kabineta 2020.gada 11.augusta noteikumu Nr.503 "Muitošanas kārtība kuģa un gaisa kuģa apgādē" 3.punkts

⁴ Komisijas 2015.gada 28.jūlija Deleģētās regulas (ES) 2015/2446, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr.952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem, 137.panta 1.punkta "b" apakšpunkts un Ministru kabineta 2020.gada 11.augusta noteikumu Nr. 503 "Muitošanas kārtība kuģa un gaisa kuģa apgādē" 3.punkts

3.piemērs

Reģistrēts nodokļa maksātājs SIA "L", piegādā Rīgas ostā Igaunijas reģistrētam nodokļa maksātājam degvielu kuģim par 1050 EUR, kas pārvadā pasažierus par atlīdzību tikai Latvijas un Igaunijas ūdeņos.

Igaunijas reģistrēts nodokļa maksātājs ir iesniedzis SIA "L" apliecinājuma par kuģa īpašumtiesībām un tā izmantošanu kopiju, kā arī kuģa reģistrācijas apliecības kopiju. SIA "L" rīcībā ir kuģa kapteiņa parakstīta pavadzīme par degvielas saņemšanu un noslēgta eksporta muitas deklarācija. SIA "L" piegādātajai degvielai ir piemērojama PVN 0 % likme, jo kuģis, kuram piegādā degvielu, tiek izmantots pasažieru pārvadāšanai par atlīdzību starptautiskajos ūdeņos un tās rīcībā ir pierādījums par nokārtotām vajadzīgajām muitas procedūrām. SIA "L" darījumu jānorāda PVN deklarācijas 40. un 43.rindā.

4.piemērs

Reģistrēts nodokļa maksātājs SIA "A", piegādā Vācijas reģistrētam nodokļa maksātājam jahtu. Jahtu transportē pa jūru, īpašumtiesības uz to pāriet saņemšanas brīdī Hamburgā. Jahtu paredzēts izmantot Vācijas reģistrēta nodokļa maksātāja vadības reprezentācijas vajadzībām, tā nav paredzēta kuģošanai starptautiskajos ūdeņos un pasažieru pārvadāšanai par atlīdzību.

SIA "A" rīcībā ir dokumenti, kas apliecina, ka jahta ir transportēta uz Hamburgu un reģistrēta Vācijas kuģu reģistrā. SIA "A" jahtas piegādei ir piemērojama PVN 0 % likme, kā preču piegādei Eiropas Savienības teritorijā saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 43.panta ceturto daļu. SIA "A" darījumu jānorāda PVN deklarācijas 45.rindā un pārskatā PVN 2.

5.piemērs

Reģistrēts nodokļa maksātājs SIA "B" pārdod Lietuvas fiziskai personai, kurai pieder jahta, jahtai paredzētas mēbeles, transportējot tās uz Lietuvu. Jahta nav paredzēta piekrastes zvejai vai kuģošanai starptautiskajos ūdeņos un pasažieru pārvadāšanai par atlīdzību. Ja Lietuvas fiziskā persona nav reģistrēts nodokļa maksātājs citā Eiropas Savienības dalībvalstī un jahta neatbilst nevienam no Pievienotās vērtības nodokļa likuma 47.panta pirmajā daļā minētajiem kuģiem, SIA "B" ir izvēles iespēja: vai nu reģistrēties kā PVN maksātājam Lietuvā, vai arī reģistrēties Latvijā savienības režīma izmantošanai un darījumam piemērot Lietuvas PVN likmi, norādot šo darījumu savienības režīma deklarācijā. SIA "B" var arī darījumam piemērot Latvijas PVN 21 % likmi, ja neizpildās Pievienotās vērtības nodokļa likumā noteiktie nosacījumi obligātai reģistrācijai citas dalībvalsts PVN maksātāju reģistrā vai savienības režīmā, norādot darījumu PVN deklarācijas 40., 41. un 52.rindā, kā arī pārskata PVN 1 III daļā.

6.piemērs

Reģistrēts nodokļa maksātājs SIA "C" piegādā trešās valsts reģistrētam nodokļa maksātājam apģērbu kuģa apkalpei par 950 EUR. Kuģis pieder šim trešās valsts nodokļa maksātājam, kas to izmanto komerciāliem mērķiem un kuģo starptautiskajos ūdeņos. Preces tiek nogādātas uz kuģa, kad tas atrodas Liepājas ostā.

Trešās valsts nodokļa maksātājs ir iesniedzis SIA "C" apliecinājuma par kuģa īpašumtiesībām un tā izmantošanu kopiju, kā arī kuģa reģistrācijas apliecības kopiju. SIA "C" rīcībā ir kuģa kapteiņa parakstīta pavadzīme par apģērbu kuģa apkalpei

saņemšanu un eksporta muitas deklarācija par precēm ir iesniegta mutiski. SIA "C" kuģa apkalpei paredzētajam apģērba piegādei ir piemērojama PVN 0 % likme, jo kuģis tiek izmantots kuģošanai starptautiskajos ūdeņos komerciāliem mērķiem un tās rīcībā ir pierādījums par preču izvešanu no Savienības muitas teritorijas. SIA "C" darījumu jānorāda PVN deklarācijas 40. un 43.rindā.

7.piemērs

Reģistrēts nodokļa maksātājs SIA "D" piegādā trešās valsts reģistrētam nodokļa maksātajam saldēšanas iekārtu kuģim, kas atrodas Kaļiņingradā. Iekārta kuģim tiek transportēta pa sauszemi, iekārtas eksportēšana uzsākta Latvijā.

SIA "R" rīcībā nav dokumenti, kas apliecina kuģa izmantošanas veidu, bet ir saldēšanas iekārtas muitas eksporta deklarācija. SIA "D" saldēšanas iekārtas piegādei ir piemērojama PVN 0 % likme, kā eksportam. SIA "D" darījumu jānorāda PVN deklarācijas 40., 43. un 48.¹ rindā.

8.piemērs

Reģistrēts nodokļa maksātājs SIA "R" piegādā trešās valsts reģistrētam nodokļa maksātajam pārtiku kuģa apkalpes ēdināšanai. Kuģis atrodas Rīgas ostā.

SIA "R" rīcībā nav dokumenti, kas apliecina kuģa izmantošanas veidu, kā arī nav eksporta faktu apliecinājoši dokumenti. SIA "R" piegādātajai pārtikai kuģa apkalpes ēdināšanai ir piemērojama PVN 21 % likme. SIA "R" darījumu jānorāda PVN deklarācijas 40., 41. un 52.rindā, kā arī pārskata PVN 1 III daļā. Ja precei netiek piemērota PVN 0 % likme, tad eksporta muitas formalitātes šādām precēm nav jāpiemēro.

3. PVN piemērošana kuģiem sniegtajiem pakalpojumiem

PVN 0 % likmi piemēro tādu kuģu pārbūvei, remontam, tehniskajai apkopei, fraktēšanai un nomai, kurus izmanto:

- kuģošanai starptautiskajos ūdeņos un kuri pārvadā pasažierus par atlīdzību vai kurus izmanto komercdarbībai, zvejniecībai vai rūpnieciskai darbībai;
- glābšanas vai palīdzības darbiem jūrā;
- piekrastes zvejai.

9.piemērs

Reģistrēts nodokļa maksātājs SIA "K", kam pieder Latvijas kuģu reģistrā reģistrēts kuģis, noslēdzis līgumu ar Latvijā reģistrētu SIA "R" par kuģa remonta pakalpojumu sniegšanu.

Kuģis veic rūpniecisko zveju starptautiskajos un citu valstu ūdeņos.

SIA "K" ir iesniedzis pakalpojumu sniedzējam SIA "R" apliecinājuma par kuģa īpašumtiesībām un tā izmantošanu kopiju, kā arī kuģa reģistrācijas apliecības kopiju. SIA "R" sniegtajam kuģa remonta pakalpojumam ir piemērojama PVN 0 % likme, jo šis kuģis tiek izmantots zvejniecībai starptautiskajos ūdeņos.

PVN 0 % likmi piemēro arī minētajos kuģos iebūvētā vai tajos lietotā aprīkojuma, tostarp zvejas aprīkojuma, remontam, tehniskajai apkopei un nomai.

PVN 0 % likmi piemēro pakalpojumiem, kas sniegti, lai nodrošinātu minēto kuģu vai to kravu tiešās vajadzības, tai skaitā kuģu aģentu sniegtajiem pakalpojumiem.

PVN 0 % likmi kuģiem sniegtajiem pakalpojumiem var piemērot tikai gadījumos, ja pakalpojumu sniegšanas vieta ir iekšzeme, tātad Latvija, un pakalpojumi tiek sniegti kuģiem, kas atbilst materiālā jau minētajiem nosacījumiem.

PVN piemērošana apakšuzņēmumu sniegtajiem pakalpojumiem skatīt metodiskā materiāla 7.nodaļā.

Pakalpojumu sniegšanas vieta ir Latvija, ja reģistrēts PVN maksātājs tos sniedz metodiskā materiālā minētajiem kuģiem un pakalpojumu saņēmējs ir:

- iekšzemes nodokļa maksātājs;
- citas dalībvalsts neregistrēts nodokļa maksātājs, t.i., persona, kas veic saimniecisko darbību, bet kura nav identificēta PVN nolūkā;
- trešās valsts vai trešās teritorijas persona, kas nav iesniegusi PVN numuru (vai līdzīgu numuru, ko tai piešķir valsts, kurā šī persona veic uzņēmējdarbību) vai arī nav iesniegusi sertifikātu, ko izsniegušas pakalpojumu saņēmēja kompetentās nodokļa iestādes kā apliecinājumu tam, ka pakalpojumu saņēmējs veic uzņēmējdarbību, kas ļauj viņam iegūt PVN atmaksu saskaņā ar Padomes 1986.gada 17.novembra Trīspadsmito direktīvu 86/560/EEK par dalībvalstu likumu saskaņošanu attiecībā uz apgrozījuma nodokļiem – pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšanas kārtību nodokļiem pakļautajām personām, kas nav reģistrētas Kopienas teritorijā (turpmāk – Padomes Trīspadsmitā direktīva 86/560/EEK).

Ja reģistrēts nodokļa maksātājs pakalpojumus sniedz minētajiem kuģiem un pakalpojumu saņēmējs ir citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš vai nu ir iesniedzis derīgu PVN numuru, vai paziņojis, ka ir iesniegts pieteikums šī numura piešķiršanai, tad pakalpojumu sniegšanas vieta ir cita dalībvalsts. Šajā gadījumā par sniegtajiem pakalpojumiem PVN nepiemēro.

PVN nepiemēro pakalpojumiem, ja reģistrēts nodokļa maksātājs tos sniedz minētajiem kuģiem un pakalpojumu saņēmējs ir trešās valsts vai trešās teritorijas persona, kas ir iesniegusi PVN numuru (vai līdzīgu numuru, ko tai piešķir valsts, kurā šī persona veic uzņēmējdarbību) vai arī ir iesniegusi sertifikātu, ko izsniegušas pakalpojumu saņēmēja kompetentās nodokļa iestādes kā apliecinājumu tam, ka pakalpojumu saņēmējs veic uzņēmējdarbību, kas ļauj viņam iegūt PVN atmaksu saskaņā ar Padomes Trīspadsmito direktīvu 86/560/EEK. Šajā gadījumā pakalpojumu sniegšanas vieta ir trešā valsts vai trešā teritorija un par sniegtajiem pakalpojumiem PVN nepiemēro.

Piemērojot PVN 0 % likmi, pakalpojumu sniedzēja rīcībā jābūt nepārprotamiem dokumentāriem pierādījumiem, ka kuģis, kuram tiek sniegts pakalpojums, atbilst noteiktiem nosacījumiem⁵.

⁵ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 51.panta pirmā daļa, Ministru kabineta 2013.gada 3.janvāra noteikumu Nr.17 "Pievienotās vērtības nodokļa likuma normu piemērošanas kārtība un atsevišķas prasības pievienotās vērtības nodokļa maksāšanai un administrēšanai" 20.punkts

Par nepārprotamiem dokumentāriem pierādījumiem, ka kuģis, kuram tiek sniegts pakalpojums, atbilst noteiktiem nosacījumiem, var izmantot kuģa reģistrācijas apliecību, noslēgto līgumu, dokumentus, kas apliecina pakalpojumu sniegšanu, kā arī citus dokumentus, kas apliecina kuģa atbilstību.

10.piemērs

Reģistrēts nodokļa maksātājs SIA "A" noslēdzis personāla nodrošināšanas pakalpojumu līgumu ar Latvijā reģistrētu SIA "B" par SIA "B" piederoša kuģa nodrošināšanu ar apkalpi (komandu). SIA "B" piederošais kuģis ir reģistrēts Latvijas kuģu reģistrā. Kuģis veic rūpniecisko zveju starptautiskajos un citu valstu ūdeņos, kā arī veic rūpniecisku zivju apstrādi nozvejas vietā.

Minētā pakalpojuma līguma izpildei SIA "A" atrod personālu – jūrniekus – un norīko tos darbā uz SIA "B" piederošā kuģa.

SIA "B" ir iesniedzis pakalpojumu sniedzējam SIA "A" apliecinājuma par kuģa īpašumtiesībām un tā izmantošanu kopiju, kā arī kuģa reģistrācijas apliecības kopiju. SIA "A" sniegtajam kuģa apkalpojošā personāla nodrošināšanas pakalpojumam ir piemērojama PVN 0 % likme, jo šis pakalpojums ir jāvērtē kā pakalpojums, kas sniegts, lai nodrošinātu tiešās vajadzības kuģim, ko izmanto kuģošāni starptautiskajos ūdeņos un kuru izmanto zvejniecībai un rūpnieciskai darbībai.

Ja pakalpojumus sniedz kuģiem, kas neatbilst nosacījumiem, pakalpojumu sniedzējam nav tiesības piemērot PVN 0 % likmi.

PVN piemērošana pakalpojumiem, kas sniegti kuģu vai to kravu tiešo vajadzību nodrošināšanai, un to uzrādīšana taksācijas perioda PVN deklarācijā un tās pielikumos, atspoguļota metodiskā materiāla pielikumā.

4. PVN piemērošana gaisakuģu piegādei, to importam un preču piegādēm šiem gaisakuģiem

PVN 0 % likmi piemēro tādu gaisakuģu piegādei un importam, kurus lieto aviosabiedrības, kas darbojas par atlīdzību galvenokārt starptautiskos maršrutos.⁶

Uzskata, ka aviosabiedrība darbojas galvenokārt starptautiskajos maršrutos, ja tā atbilst abiem šiem nosacījumiem:

- aviosabiedrības gada apgrozījums starptautiskajos maršrutos ir vismaz 80 % no kopējā apgrozījuma;
- aviosabiedrības maršrutu skaits starptautiskajos maršrutos ir vismaz 80 % no kopējā maršrutu skaita.

PVN 0 % likmi piemēro arī minēto gaisakuģu rezerves daļu un tajos iebūvētā vai lietotā aprīkojuma piegādei un importam, kā arī degvielas uzpildei šiem gaisakuģiem.

⁶ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 48.pants

PVN 0 % likmi piemēro minēto gaisakuģu apgādei paredzēto preču piegādei.

Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas 2012.gada 19.jūlija spriedumam lietā Nr.C-33/11 atbrīvojums no nodokļa attiecas arī uz lidmašīnu piegādi komersantam, kurš pats nav "aviosabiedrība, kas par samaksu darbojas galvenokārt starptautiskos maršrutos, taču minēto lidmašīnu iegādājas, lai to lietotu tikai un vienīgi šāda aviosabiedrība".

PVN 0 % likmes piemērošanas pierādījumam, par gaisakuģu apgādei piegādātajām precēm, kam ir Savienības preču statuss, neatkarīgi no gaisakuģa galamērķa, ir jākārto visas ar eksporta muitas procedūru saistītās eksporta formalitātes analogiski šī metodiskā materiāla 2.punktā minētajam par kuģiem.

5. PVN piemērošana gaisakuģiem sniegtajiem pakalpojumiem

PVN 0 % likmi piemēro tādu gaisakuģu pārbūvei, remontam, tehniskajai apkopei, fraktēšanai un nomai, kurus lieto aviosabiedrības, kas darbojas par atlīdzību galvenokārt starptautiskos maršrutos.

PVN 0 % likmi piemēro arī minētajos gaisakuģos iebūvētā vai tajos lietotā aprīkojuma remontam, tehniskajai apkopei un nomai.

PVN 0 % likmi piemēro arī pakalpojumiem, kas sniegti, lai nodrošinātu gaisakuģu, kurus lieto aviosabiedrības, kas darbojas par atlīdzību galvenokārt starptautiskos maršrutos, vai to kravu tiešās vajadzības, tai skaitā gaisakuģu aģentu sniegtajiem pakalpojumiem.

Par pakalpojumiem, kas sniegti, lai nodrošinātu gaisakuģu, kurus lieto aviosabiedrības, kas darbojas par atlīdzību galvenokārt starptautiskos maršrutos, vai to kravu (arī pasažieru) tiešās vajadzības, uzskatāmi, piemēram, gaisakuģu nolaišanās – pacelšanās pakalpojumi, navigācijas pakalpojumi, pārvietošanas uz lidlauka pakalpojumi, gaisakuģu tīrīšanas pakalpojumi, gaisakuģu pretapledojuma nodrošināšanas pakalpojumi, gaisakuģu novietošanas stāvvietā lidostas teritorijā pakalpojumi, lidostas trapa pakalpojumi, gaisakuģa pasažieru pārvietošanas lidlaukā ar autobusu pakalpojumi, gaisakuģu glabāšanas angāra pakalpojumi u.c.

Gaisakuģu komandas transportēšanas pakalpojumi maršrutā lidosta – viesnīca – lidosta, viesnīcas izmitināšanas pakalpojumi gaisakuģa komandas vajadzībām, viesnīcas rezervēšanas pakalpojumi, komunikācijas pakalpojumi nav saistīti ar gaisakuģu vai to kravu tiešajām vajadzībām un šiem pakalpojumiem PVN 0 % likmi nepiemēro.

PVN 0 % likmi var piemērot tikai gadījumos, ja pakalpojumu sniegšanas vieta ir iekšzeme, tātad Latvija, un pakalpojumi tiek sniegti materiālā minētajiem gaisakuģiem.

Pakalpojumu sniegšanas vieta ir Latvija, ja reģistrēts nodokļa maksātājs šos pakalpojumus sniedz gaisakuģiem, kurus lieto aviosabiedrības, kas darbojas par atlīdzību galvenokārt starptautiskos maršrutos, un pakalpojumu saņēmējs ir:

- iekšzemes nodokļa maksātājs;
- citas dalībvalsts neregistrēts nodokļa maksātājs, t.i., persona, kas veic saimniecisko darbību, bet kura nav identificēta PVN nolūkā;
- trešās valsts vai trešās teritorijas persona, kas nav iesniegusi PVN numuru (vai līdzīgu numuru, ko tai piešķir valsts, kurā šī persona veic uzņēmējdarbību) vai arī nav iesniegusi sertifikātu, ko izsniegušas pakalpojumu saņēmēja kompetentās nodokļa iestādes kā apliecinājumu tam, ka pakalpojumu saņēmējs veic uzņēmējdarbību, kas ļauj viņam iegūt PVN atmaksu saskaņā ar Padomes Trīspadsmi to direktīvu 86/560/EEK.

Ja reģistrēts nodokļa maksātājs sniedz pakalpojumus minētajiem gaisakuģiem un pakalpojumu saņēmējs ir citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš vai nu ir iesniedzis derīgu PVN numuru vai paziņojis, ka ir iesniegts pieteikums šī numura piešķiršanai, tad pakalpojumu sniegšanas vieta ir cita dalībvalsts. Šajā gadījumā par sniegtajiem pakalpojumiem PVN nepiemēro.

11.piemērs

Latvijā reģistrēts nodokļa maksātājs SIA "C" savas saimnieciskās darbības ietvaros veic gaisakuģu ārējās un iekšējās uzkopšanas pakalpojumus, tādējādi nodrošinot gaisakuģu tiešās vajadzības. Minētos pakalpojumus SIA "C" sniedz gan Latvijā reģistrētām aviosabiedrībām, gan citas dalībvalsts vai trešās valsts aviosabiedrībām, kas darbojas par atlīdzību starptautiskajos maršrutos.

Pakalpojumu saņēmēji – citas dalībvalsts aviosabiedrības – ir iesniegušas savas valsts individuālo PVN identifikācijas numuru, savukārt trešās valsts aviosabiedrības ir iesniegušas savas valsts PVN numuru vai līdzīgu numuru, ko tām piešķirusi valsts, kurā šīs personas veic uzņēmējdarbību.

Par sniegtajiem gaisakuģu uzkopšanas pakalpojumiem SIA "C" gaisakuģī paraksta abpusēju pieņemšanas – nodošanas aktu ar tiešo pakalpojuma saņēmēju – aviosabiedrību. Izrakstot nodokļa rēķinu par sniegtajiem pakalpojumiem, kā pakalpojumu gala saņēmēju SIA "C" uzrāda aviosabiedrību. Latvijā reģistrētām aviosabiedrībām, kas darbojas par atlīdzību galvenokārt starptautiskajos maršrutos, sniegtajiem gaisakuģu uzkopšanas pakalpojumiem SIA "C" piemēro PVN 0 % likmi, jo pakalpojumu sniegšanas vieta ir iekšzeme. Savukārt citas dalībvalsts reģistrētam nodokļa maksātājam vai trešās valsts aviosabiedrībām, kas darbojas par atlīdzību starptautiskajos maršrutos, sniegtajiem gaisakuģu uzkopšanas pakalpojumiem SIA "C" nepiemēro PVN, jo pakalpojumu sniegšanas vieta nav iekšzeme.

PVN nepiemēro pakalpojumiem, ja reģistrēts nodokļa maksātājs tos sniedz gaisakuģiem un pakalpojumu saņēmējs ir trešās valsts vai trešās teritorijas persona, kas ir iesniegusi PVN numuru (vai līdzīgu numuru, ko tai piešķir valsts, kurā šī persona veic uzņēmējdarbību) vai arī ir iesniegusi sertifikātu, ko izsniegušas pakalpojumu saņēmēja kompetentās nodokļa iestādes kā apliecinājumu tam, ka pakalpojumu saņēmējs veic uzņēmējdarbību, kas ļauj viņam iegūt PVN atmaksu saskaņā ar Padomes Trīspadsmi to direktīvu 86/560/EEK. Šajā gadījumā pakalpojumu sniegšanas vieta ir trešā valsts vai trešā teritorija un par sniegtajiem pakalpojumiem PVN nepiemēro.

Piemērojot PVN 0 % likmi pakalpojumu sniedzēja rīcībā jābūt nepārprotamiem dokumentāriem pierādījumiem, ka gaisakuģi, kuram tiek sniegts pakalpojums, lieto aviosabiedrība, kas darbojas par atlīdzību galvenokārt starptautiskos maršrutos.

Ja minētie pakalpojumi tiek sniegti gaisakuģiem, kas neatbilst materiālā uzskaitītajiem nosacījumiem, vai pakalpojumu sniedzēja rīcībā nav dokumentu, kas apliecina PVN 0 % likmes piemērošanu, pakalpojumu sniedzējam nav tiesības minētajiem pakalpojumiem piemērot PVN 0 % likmi.

PVN piemērošana pakalpojumiem, kas sniegti gaisakuģu, kurus lieto aviosabiedrības, kas darbojas par atlīdzību galvenokārt starptautiskos maršrutos, vai to kravu tiešo vajadzību nodrošināšanai, un to uzrādīšana taksācijas perioda PVN deklarācijā un tās pielikumos atspoguļota metodiskā materiāla pielikumā.

6. PVN piemērošana Likuma par ostām 15.pantā minētajiem pakalpojumiem

Saskaņā ar Likuma par ostām 15.panta pirmo daļu ostas pārvalde apstiprina šādus tarifu robežlīmeņus šādiem pakalpojumiem, ko sniedz ostā:

- maksu par tauvošanas darbu izpildi;
- maksu par dzeramā ūdens piegādi;
- maksu par atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanu;
- maksu par ostas velkoņu un citu peldošo līdzekļu izmantošanu;
- maksu par ugunsdzēsēju pakalpojumiem.

Lai noteiktu, kāda PVN likme ir piemērojama attiecīgajam darījumam, nosaka attiecīgā darījuma veikšanas vietu.

Ja pakalpojumu sniedz nodokļa maksātājam, pakalpojuma sniegšanas vieta atbilstoši Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19.panta nosacījumiem ir:

- pakalpojuma saņēmēja saimnieciskās darbības mītnes vieta;
- pakalpojuma saņēmēja pastāvīgās iestādes atrašanās vieta, ja pakalpojums tiek sniegts pakalpojuma saņēmēja pastāvīgajai iestādei, kas neatrodas šīs personas saimnieciskās darbības mītnes vietā;
- pakalpojuma saņēmēja deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, –pastāvīgās uzturēšanās vieta, ja pakalpojuma saņēmējam nav saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes.

PVN 0 % likmi piemēro Likuma par ostām 15.pantā minētajiem pakalpojumiem, kas nepieciešami metodiskā materiālā minēto kuģu vai to kravu tiešo vajadzību nodrošināšanai (tai skaitā kuģu aģentu sniegtajiem pakalpojumiem) un tikai tādos gadījumos, ja šo pakalpojumu sniegšanas vieta ir iekšzeme.

Likuma par ostām 15.pantā minētajiem ostas maksu par pakalpojumiem sniegšanas vieta ir iekšzeme, ja reģistrēts nodokļa maksātājs šos pakalpojumus sniedz kuģiem un pakalpojumu saņēmējs ir:

- iekšzemes nodokļa maksātājs;
- citas dalībvalsts neregistrēts nodokļa maksātājs, t.i., persona, kas veic saimniecisko darbību, bet kura nav identificēta PVN nolūkā;

- trešās valsts vai trešās teritorijas persona, kas nav iesniegusi PVN numuru (vai līdzīgu numuru, ko tai piešķir valsts, kurā šī persona veic uzņēmējdarbību) vai arī nav iesniegusi sertifikātu, ko izsniegušas pakalpojumu saņēmēja kompetentās nodokļa iestādes kā apliecinājumu tam, ka pakalpojumu saņēmējs veic uzņēmējdarbību, kas ļauj viņam iegūt PVN atmaksu saskaņā ar Padomes Trīspadsmi to direktīvu 86/560/EEK.

Ja reģistrēts nodokļa maksātājs Likuma par ostām 15.pantā minētos pakalpojumus sniedz kuģiem un pakalpojumu saņēmējs ir citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš vai nu ir iesniedzis derīgu PVN numuru vai paziņojis, ka ir iesniegts pieteikums šī numura piešķiršanai, tad pakalpojumu sniegšanas vieta ir cita dalībvalsts. Šajā gadījumā par sniegtajiem pakalpojumiem PVN nepiemēro.

PVN nepiemēro Likuma par ostām 15.pantā minētajiem pakalpojumiem, ja reģistrēts nodokļa maksātājs tos sniedz kuģiem un pakalpojumu saņēmējs ir trešās valsts vai trešās teritorijas persona, kas ir iesniegusi PVN numuru (vai līdzīgu numuru, ko tai piešķir valsts, kurā šī persona veic uzņēmējdarbību) vai arī ir iesniegusi sertifikātu, ko izsniegušas pakalpojumu saņēmēja kompetentās nodokļa iestādes kā apliecinājumu tam, ka pakalpojumu saņēmējs veic uzņēmējdarbību, kas ļauj viņam iegūt PVN atmaksu saskaņā ar Padomes Trīspadsmi to direktīvu 86/560/EEK. Šajā gadījumā pakalpojumu sniegšanas vieta ir trešā valsts vai trešā teritorija un par sniegtajiem pakalpojumiem PVN nepiemēro.

PVN piemērošana Likuma par ostām 15.pantā minētajiem pakalpojumiem, kas sniegti kuģu vai to kravu tiešo vajadzību nodrošināšanai, un to uzrādīšana taksācijas perioda PVN deklarācijā un tās pielikumos atspoguļota metodiskā materiāla pielikumā.

7. PVN piemērošana apakšuzņēmumu sniegtajiem pakalpojumiem kuģiem un gaisakuģiem

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 3.janvāra noteikumu Nr.17 "Pievienotās vērtības nodokļa likuma normu piemērošanas kārtība un atsevišķas prasības pievienotās vērtības nodokļa maksāšanai un administrēšanai" 20.punktu no 2014.gada 1.janvāra apakšuzņēmumiem ir atļauts piemērot PVN 0 % likmi kuģiem un gaisa kuģiem sniegtajiem pakalpojumiem.

Par dokumentu, kas apliecina PVN 0 % likmes piemērošanu sniegtajiem pakalpojumiem, ir izmantojams PVN rēķins, ja pakalpojuma sniedzēja rīcībā, izrakstot šo rēķinu, ir nepārprotami dokumentāri pierādījumi, ka kuģis, kuram tiek sniegts pakalpojums, atbilst metodiskā materiāla nosacījumiem vai gaisakuģis, kuram tiek sniegts pakalpojums, ir metodiskā materiālā minētais gaisakuģis.

PVN rēķins ir izmantojams PVN 0 % likmes piemērošanas apliecināšanai tikai tad, ja metodiskā materiāla 3.nodaļā minētie pakalpojumi (kuģiem) un 5.nodaļā minētie pakalpojumi (gaisakuģiem) tiek sniegti ģenerāluzņēmējam, lai tiktu nodrošināta minēto pakalpojumu sniegšana. Tas nozīmē, ka šis regulējums nav piemērojams, ja ģenerāluzņēmējam sniegts, piemēram, grāmatvedības pakalpojums.

Pielikums

metodiskajam materiālam "Par pievienotās vērtības nodokļa piemērošanu kuģu un gaisakuģu piegādēm, preču piegādēm šiem kuģiem un kuģiem sniegtajiem pakalpojumiem"

PVN piemērošana pakalpojumiem, kas sniegti metodiskā materiāla 2. un 4.nodaļā minēto kuģu un gaisakuģu vai to kravu tiešo vajadzību nodrošināšanai, un to uzrādīšana taksācijas perioda PVN deklarācijā un tās pielikumos

Pakalpojumu saņēmējs	Darījuma PVN likme un tās pamatojums	Pakalpojuma sniegšanas vieta	Atspoguļojums PVN deklarācijā un tās pielikumos
Latvijas nodokļa maksātājs Citas dalībvalsts neregistrēts nodokļa maksātājs, t.i., persona, kas veic saimniecisko darbību, bet kura nav identificēta PVN nolūkā; trešās valsts vai trešās teritorijas persona, kas nav iesniegusi PVN numuru (vai līdzīgu numuru, ko tai piešķir valsts, kurā šī persona veic uzņēmējdarbību) vai arī nav iesniegusi sertifikātu, ko izsniegušas pakalpojumu saņēmēja kompetentās nodokļa iestādes kā apliecinājumu tam, ka pakalpojumu saņēmējs veic uzņēmējdarbību, kas ļauj viņam iegūt PVN atmaksu saskaņā ar Padomes Trīspadsmito direktīvu 86/560/	0% Pievienotās vērtības nodokļa likuma 47.panta trešās daļas 4.punkts	iekšzeme	PVN deklarācijas 40., 43. un 48.rindā
Citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš vai nu ir iesniedzis derīgu PVN numuru vai paziņojis, ka ir iesniegts pieteikums šī numura piešķiršanai	– Padomes 2006.gada 28.novembra direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu 148.pants	cita dalībvalsts	PVN deklarācijas 40., 48.² rindā un pielikuma PVN 1 III daļā

Pakalpojumu saņēmējs	Darījuma PVN likme un tās pamatojums	Pakalpojuma sniegšanas vieta	Atspoguļojums PVN deklarācijā un tās pielikumos
Trešās valsts vai trešās teritorijas persona, kas ir iesniegusi PVN numuru (vai līdzīgu numuru, ko tai piešķir valsts, kurā šī persona veic uzņēmējdarbību) vai arī ir iesniegusi sertifikātu, ko izsniegušas pakalpojumu saņēmēja kompetentās nodokļa iestādes kā apliecinājumu tam, ka pakalpojumu saņēmējs veic uzņēmējdarbību, kas ļauj viņam iegūt PVN atmaksu saskaņā ar Padomes Trīspadsmiito direktīvu 86/560/EEK	– Padomes 2006.gada 28.novembra direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu 148.pants	trešā valsts vai trešā teritorija	PVN deklarācijas 40., 48.² rindā un pielikuma PVN 1 III daļā

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 13.08.2013.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 12.07.2022.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt Elektroniskās deklarēšanas sistēmas sadaļā "Sarakste ar VID".